

Literatuur

Afkortingen

NBG	Nederlands Bijbelgenootschap
NBG 1951	Bijbel. Nederlands Bijbelgenootschap (Red. en Vert.). Amsterdam 1951.
NBV	Nieuwe Bijbelvertaling
Red.	Redactie
Vert.	Vertaling
Z.j.	Zonder jaartal
Z.p.	Zonder plaats

Bijbelboeken

Dn.	Daniël
Ef.	Efeziërs
Gal.	Galaten
Gn.	Genesis
Hand.	Handelingen
Hb.	Hebreeën
Jac.	Jacobus
Jo.	Johannes
Js.	Jesaja
1 Kor.	1 Korintiërs
2 Kor.	2 Korintiërs
1 Pt.	1 Petrus
Lc.	Lucas
Lv.	Leviticus
Mc.	Marcus
Mich.	Micha
Mt.	Matteüs
Openb.	Openbaring
Ps.	Psalmen
Pt.	Petrus
Rom.	Romeinen
Spr.	Spreuken
Tess.	Tessalonicenzen

Bijbelvertalingen

- Bijbel. 1969. Nederlands Bijbelgenootschap (NBG), Red. en Vert. 1^e druk 1951. Amsterdam.
Bijbel. Dat is de ganse Heilige Schrift bevattende al de kanonieke boeken van het Oude en Nieuwe Testament. Zie www.statenvertaling.net. Voor het laatst gezien op 23-07-2019/
- Luther, M. 1545. *Die gantze Heilige Schrift Deudsch 1545, Aufs new zugericht*. Wittenberg. Reprografische herdruk: Volz, H. & Blanke, H. (Red.). München [1972].
- Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). 2004. Booij, P.J., Mewe, T. & Radersma, J.R. (Red.). Haarlem. Online: nbv.nl

Een lijst met de in de voetnoten vermelde websites is te vinden onder ‘Boeken’ op www.vanoosbreestichting.nl.

Verdere geraadpleegde literatuur

- Aalders, M.J. 2013. *Heeft de slang gesproken? Het strijdbare leven van dr. J.G. Geelkerken (1879-1960)*. Amsterdam.
- Aalen, L. 1966. *Die Theologie des jungen Zinzendorf*. Berlijn/Hamburg (= Arbeiten zur Geschichte und Theologie des Luthertums deel 16).
- Aardoom, H. z.j. *Cursus Bijbels Hebreeuws, deel 1, aflevering 1*. Amsterdam.
- Akerboom, D. 2016. 'De PKN neemt afstand van Luthers anti-joodse uitlatingen. Studiemiddag Kerken over Luther en de joden. Waarnemingen van een betrokken buitenstaander', *Ojec Periodiek* 30, mei.
- Akker, N. van den & Nissen, P. 1999. *Wegen en dwarswegen. Tweeduizend jaar christendom in hoofdlijnen*. Amsterdam.
- Akte van oprichting op 28 december 1951 bij notaris Vroom te Amsterdam.
- Alikin, V.A. z.j. *The Earliest History of the Christian Gathering. Origin, development and content of the Christian gathering in the first to third centuries*. Zie <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/13780>. Voor het laatst gezien op 23-07-2019 (De Nederlandse samenvatting is ook te vinden in de rubriek 'artikelen' van de Van Oosbreestichting: www.vanoosbreestichting.nl/artikelen, nr. 9-4: De vroegste geschiedenis van de christelijke samenkomst. Voor het laatst gezien op 23-07-2019).
- Amelink, A. 2002. *De gereformeerden*. 7^e druk. Amsterdam 2002 (1^e druk 2001).
- Andresen, C. & Ritter, A.M. 1999. 'Die Anfänge christlicher Lehrentwicklung', in: Andresen, C. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität*, 2^e druk (1^e druk 1982). Göttingen, 1-98.
- Apostelkollegium 1928: Das Apostelkollegium der Neuapostolischen Gemeinden (Red.). *Der Größte unter uns. Kurze Lebensbeschreibung von Hermann Niehaus Stammapostel der Neuapostolischen Gemeinden*. Frankfurt am Main.
- Apostolisch Genootschap 2010: Het Apostolisch Genootschap, Projectteam Liturgie (Red.). *Werkboek eredienst en liturgie*. Baarn.
- Armstrong, K. 2006. *The Great Transformation. The beginning of our religious traditions*. New York/Toronto.
- Armstrong, K. 2011. 'Twelve Steps to a Compassionate Life. Compassie'. Witteveen, A. (Vert.), *Compassie*. Amsterdam 2011 (Oorspronkelijk: Londen 2011).
- Arnold, G. 1696. *Die erste Liebe, Das ist: Wahre Abbildung der Ersten Christen*. Frankfurt am Main. Auszug. Schneider, H. (Red.). Leipzig 2002 (= Kleine Texte des Pietismus 5).
- Augustijn, C. 1986. *Erasmus von Rotterdam. Leben – Werk – Wirkung*. Baumer, M.E. (Vert.), München.
- 'Aus dem Diarium in Herrnhut 1727'. 1977, in: Hahn, H.-C. & Reichel, H. (Red.), *Zinzendorf und die Herrnhuter Brüder. Quellen zur Geschichte der Brüder-Unität von 1722-1760*. Hamburg, 95-108.
- Baarda, T. 1999. 'Het Evangelie van Thomas. Vier korte studies', in: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 9-45 (= VU-segmenten 5).
- Bakhuizen van den Brink, J.N., Berg, J. van den & Dankbaar, W.F. (Red.). 1985. *Handboek der kerkgeschiedenis. Deel 4. De kerk sedert de zeventiende eeuw*. Leeuwarden.

- Bartelink, G.J.M. 2004. 'Monks. The ascetic movement as a return to the Aetas Apostolica', in: Hilhorst, A. (Red.), *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 204-218 (Ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf).
- Bäumer-Schleinkofer, Ä. 2001. 'Einführung in das Thema der Vision mit speziellem Blick auf Hildegard von Bingen', in: Bäumer-Schleinkofer, Ä. (Red.), *Hildegard von Bingen in ihrem Umfeld – Mystik und Visionsformen im Mittelalter und früher Neuzeit. Katholizismus und Protestantismus im Dialog*. Würzburg, 13-20.
- Beinert, W. 1993. 'Apostolizität der Kirche', in: Kasper, W. (Red.), *Lexikon für Theologie und Kirche*, 3^e druk, Deel I. Freiburg/Bazel/Rome/Wenen, 881-882.
- Bengel, J.H. 1751. *Abriß der so genannten Brüdergemeine, in welchem die Lehre und die ganze Sache geprüft, das Gute und Böse dabey unterschieden, und insonderheit die Spangenbergische Declaration erläutert wird*. Stuttgart. Fotomechanische herdruk: Beyreuther, E., Meyer, G. & Molnár, A. (Red.), 1972. *Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Materialien und Dokumente*. Serie 2, deel 10. Hildesheim/New York.
- Benrath, G.A. 'Die Erweckung innerhalb der deutschen Landeskirchen 1815-1888. Ein Überblick', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 150-271.
- Bethge, E. 2004. *Dietrich Bonhoeffer. Theologe – Christ – Zeitgenosse. Eine Biographie*. 8^e druk (1^e druk 1968). Gütersloh 2004.
- Bijeenkomst ApGen – NAK 23 juni 2018 in Amsterdam Slotervaart*: versie 1.2. Site gezien op 4 augustus 2018, van <https://de.slideshare.net/nakholland/wrap-up-apgen-nak-23-juni-2018-in-amsterdam-slotervaart-v12>. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Bintz, H. 1996. 'De Evangelische Broedergemeente', in: Groot, A. de & Peucker, P. (Red.), *De Zeister Broedergemeente 1746/1996. Bijdragen tot de geschiedenis van de herrnhutters in Nederland*. Zutphen, 12-28.
- Biographical Dictionary of Christian Missions*. 1998. Copyright © Gerald H. Anderson, met toestemming van Macmillan Reference USA, New York, NY.
- Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon*. 1970.
<http://web.archive.org/web/20050516192847> en www.bbkl.de/c/castellio_s.shtml.
Beide gezien op 2-6-2016 en 23-07-2019.
- Blekastad, M. 1969. *Comenius. Versuch eines Umrisses von Leben, Werk und Schicksal des Jan Amos Komenský*. Praag/Oslo.
- Boer, E.A. de. 1999. 'De vrouwvriendelijkheid van de gnosis', in: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 67-74 (= VU-segmenten 5).
- [Boer, H.]. [1976]. *De zegen van de twijfel. Een gouden draad van puur menselijke worsteling naar hogere zelfverwerkelijking Gods. 1946-1976. Gedenkboek ter gelegenheid van het 30-jarige jubileum van onze geliefde Apostel*. Baarn.
- Boogert, C.J. van den. 2008. 'Het rolmodel van de Joden in de theologie van Maarten Luther', *Vrede over Israël* 52 nr. 2, april. Ook: www.kerkenisrael.nl/vrede-over-israel/voi52-2c.php?sw=1280&sh=923. Gezien op 28-05-2016 en 23-07-2019.
- [Bouman-Komen, G.H.]. 1991. 'De oorsprong van onze liederen 2', *Ons Maandblad. Officieel orgaan van Het Apostolisch Genootschap* 97, oktober, 4-9.
- Bouman-Komen, G.H. 2002. 'Godsbeleving op schuivende panelen', *De Stroom* 3, maart, 30-33.

- Bouman-Komen, T. [G.H.]. 2009. *Bruderliebe und Feindschaft. Eine Untersuchung von frühen Zinzendorf-Texten (1713-1727) in ihrem kirchengeschichtlichen Kontext*. Hildesheim/Zürich/New York.
- Bouman-Komen, G.H. [2012]. *Herrnhutters en apostolischen. Een wordingsgeschiedenis van idealen*. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen, 13-3. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Bouman-Komen, T. [G.H.]. [2016a]. 'Apostolisch' in historisch perspectief. Lezing gehouden op 18 mei 2016 in het gebouw van het Apostolisch Genootschap Amsterdam Slotervaart (niet gepubliceerd, bij de auteur op te vragen).
- Bouman-Komen, T. [G.H.]. [2016b]. *Historische bijeenkomst (1946-2016). Vernieuwing en traditie in het Apostolisch Genootschap en de Nieuw-Apostolische Kerk*. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen, artikel 16-3/5
- Bouman-Komen, T. [G.H.]. 2017/2019. 'Bijdrage op fb NAKHolland over de positie van vrouwen en homoseksuelen in het Apostolisch Genootschap, 24 september 2017, opnieuw geplaatst op 13-9-2019'.
- Brand, B. 2013a. *Nieuw licht op oude wegen. De wegen die de apostolische beweging volgde vanaf de oorsprong (ca. 1830) tot Het Apostolisch Genootschap anno 2011*. Delft.
- Brand, B. 2013b. 'Uit de schemer in het licht', in: Horstmanshoff, M. (Red.), 'Geloof in uzelf!' *De betekenis van apostel J.H. van Oosbree (1862-1946) in context*. Delft, 9-24 (= Veertiende Van Oosbreelezing door Brand, B., Bremmer, J. & Wiegman, B.).
- Brand, B. 2016. *Statuten of testament. Het dilemma van opziener H. Schurink*. Lezing gehouden op 17 september 2016. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen, 16-3/5, daarvan 3-b. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Brand, B.L. 2001. *De apostolischen*. Kampen.
- Brand, B.L., Niessen, E. & Westrenen, A.J. van, (Red.). 1992. *Een ongekend werk. Documentaire tentoonstelling in het expositie- en documentatiecentrum van het apostolisch genootschap te Enkhuizen*.
- Braudel, F. 1969. *Geschiedschrijving*. C.P. Heering-Moorman (Vert.), Baarn 1969 (oorspronkelijk: *Écrits sur l'histoire*, Parijs).
- Brecht, M. 1993a. 'August Hermann Francke und der Hallische Pietismus', in: Brecht, M. (Red.), *Geschichte des Pietismus 1. Der Pietismus vom siebzehnten bis zum frühen achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 439-539.
- Brecht, M. 1993b. 'Die deutschen Spiritualisten des 17. Jahrhunderts', in: Brecht, M. (Red.), *Geschichte des Pietismus 1. Der Pietismus vom siebzehnten bis zum frühen achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 205-240.
- Brecht, M. 1993c. 'Einleitung', in: Brecht, M. (Red.), *Geschichte des Pietismus 1. Der Pietismus vom siebzehnten bis zum frühen achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 1-10.
- Brecht, M. 1993d. 'Philipp Jakob Spener, sein Programm und dessen Auswirkungen', in: Brecht, M. (Red.), *Geschichte des Pietismus 1. Der Pietismus vom siebzehnten bis zum frühen achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 281-390.
- Brecht, M. 1995. 'Der Württembergische Pietismus', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 225-295.

- Bremmer, J.N. 2005. *Van zendelingen, zuilen en zapreligie. Tweehonderd jaar godsdienst in Nederland en Het Apostolisch Genootschap*. Delft (= Zevende Van Oosbreelezing).
- Bremmer, J.[N.]. 2013. 'Was Apostel van Oosbree een kind van zijn tijd?', in: *'Geloof in uzelf!'. De betekenis van apostel J.H. van Oosbree (1862-1946) in context*. Delft, 25-38 (= Veertiende Van Oosbreelezing door Brand, B., Bremmer, J. & Wiegman, B.).
- Brennecke, H.C. 1998-2007. 'Papsttum, I. Alte Kirche', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 6. Tübingen, 866-870.
- Brinkman, M. 2007. *De niet-westerse Jezus. Jezus als bodhisattva, avatara, goeroe, profeet, voorouder, genezer*. Zoetermeer.
- Broek, R. van den. 1999. 'Hoe gnostisch is het Evangelie van Thomas?', in: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 46-59 (= VU-segmenten 5).
- Bröhenhorst, K. & Degenhardt, G. 2008. *Neugierig auf Calvin. Ein Reformator in 17 Kapiteln*. Berlin (= Theologische Orientierungen. Band 9).
- Brouwer, R. & Horstmanshoff, M. 2016. *'Een woning die nimmer vergaat'. Proeve van een canon voor het Apostolisch Genootschap*. In opdracht van en voor het bestuur van het Apostolisch Genootschap gemaakt en daar gereproduceerd en in beperkte kring verspreid. Baarn.
- Brouwer, R. [2016]. *Het apostolische geloofsideaal sinds 1900: traditie en vernieuwing tegen de achtergrond van een veranderende samenleving*. Bewerking van een lezing die de auteur tijdens de historische bijeenkomst 'Vernieuwing en traditie in het Apostolisch Genootschap en de Nieuw-Apostolische Kerk' op 17 september 2016 in Hilversum heeft gehouden. Zie www.vanoosbrestichting.nl/artikelen/, 16-3/5, daarvan artikel 3d. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Brouwer, R. 2018. *Cursus 'Zingeven aan de ziel'*, [cursus voor geestelijk verzorgers van het Apostolisch Genootschap], Baarn (beperkte oplage).
- Brück, M. von 1998-2007. 'Mystik I. Zum Begriff', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1651-1652.
- Bunners, C. 2001. 'Pietismus und musikalische Kultur im 17. und 18. Jahrhundert. Innovationen Kontroversen – Synthesen', in: Lächele, R. (Red.), *Das Echo Halles. Kulturelle Wirkungen des Pietismus*. Tübingen, 115-129.
- Burger, C.[P.M.] 2001. 'Hildegard von Bingen – eine Mystikerin? Visionen und Streben nach der Einigung mit Gott im hohen Mittelalter – theologische Reflexion über Mystik und demütige Bußhaltung im späten Mittelalter', in: Bäumer-Schleinkofer, Ä., (Red.), *Hildegard von Bingen in ihrem Umfeld – Mystik und Visionsformen im Mittelalter und früher Neuzeit. Katholizismus und Protestantismus im Dialog*. Würzburg, 123-136.
- Burger, C.[P.M.]. 2014. 'Augustiner-Eremiten', in: Leppin, V. & Schneider-Ludorff, G. (Red.), *Das Luther-Lexikon*. Regensburg, 87-88.
- Busch, E. 1978. *Karl Barth, aan de hand van zijn brieven en autobiografische teksten*. Nijkerk.
- Busch, G. 2001. 'Die Beer-Vockerodt-Kontroverse im Kontext der frühen mitteldeutschen Oper oder: Pietistische Opern-Kritik als Zeitzeichen', in: Lächele, R. (Red.), *Das Echo Halles. Kulturelle Wirkungen des Pietismus*. Tübingen, 131-170.

- Castellio, S. 1953. *De kunst van twifelen en geloven, niet-weten en weten*. Dirkwager, A. & Nielson, A.C. (Vert.) & Peski, A.M. (inleiding). Den Haag 1953.
- Castellio, S. 1981. *De arte dubitandi et confidendi ignorandi et sciendi*. Feist Hirsch, E. (Red.). Leiden.
- Centrale Administratie der HAZG, De (Red.). 1933. *Van Licht tot Licht. Overzicht van het ontstaan en van de ontwikkeling der "Hersteld Apostolische Zendinggemeente in de Eenheid der Apostelen in Nederland en Koloniën"*. 2^e druk. Amsterdam.
- Clemens, T., Otten, W. & Rouwhorst, G. (Red.). 1999. *Het einde nabij? Toekomstverwachtingen en angst voor het oordeel in de geschiedenis van het christendom*. Nijmegen.
- Cranz, D. 1772. *Alte und Neue/Brüder-Historie/oder kurz gefaßte / Geschichte / der Evangelischen / Brüder-Unität / in / den älteren Zeiten und in sonderheit in dem/gegenwärtigen Jahrhundert. / Zweyte auflage*. Barby (1. Aufl. Barby 1771). Fotomechanische herdruk: Beyreuther, E. e.a. (Red.). 1973. *Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Materialien und Dokumente*. Serie 2, deel 11. Hildesheim/New York.
- Crusius, I. 1998-2007. 'Augustiner Chorherren', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 969-970.
- Dale, van. 2015. *Groot woordenboek der Nederlandse taal*. Boon, T. den & Hendrickx, R. (Red). 15e druk. Utrecht.
- Dam, P. van. 2018. 'Een calvinistisch land'? *Religie in Nederland*. Amsterdam.
- Dan, J. 1998-2007. 'Mystik III. Geschichtlich. 2. Jüdische Mystik. b) Mittelalter bis Neuzeit', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1657-1659.
- Daniel, T. 2004. *Zinzendorfs Unionspläne 1716-1723. Nikolaus Ludwigs von Zinzendorfs theologische Entwicklung bis zur Gründung Herrnhuts*. Herrnhut.
- Dantine, W. 1998. 'Das Dogma des tridentinischen Katholizismus', in: Lohse, B. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 2. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Konfessionalität*. Göttingen, 411-498.
- Dantine, W. & Hulstsch, E. 1998. 'Lehre und Dogmenentwicklung im Römischen Katholizismus. In: Benrath, G.A. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 3. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Ökumenizität*. 2^e druk (1^e druk 1984). Göttingen, 289-423.
- Dekker, G. & Stoffels, H.C. 2001. *Godsdienst en samenleving. Een introductie in de godsdienstsociologie*. Kampen.
- Delgado, M. 1998-2007. 'Lacunza y Diaz, Manuel', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 9.
- Dellsperger, R. 1995. 'Der Pietismus in der Schweiz', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 588-616.
- Deun, P. van. 2004. 'The Notion *αποστολικός*: A Terminological Survey', in: Hilhorst, A. (Red.). 2004. *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 11-27 (ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf), 41-50.

- Diersmann, E. 2007. “De Christus van het heden”. De ontstaansgeschiedenis van Het Apostolisch Genootschap en zijn leerstellige ontwikkelingen 1946-1951’, in: *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* 4, 110-122.
- Diersmann, E. 2010. *Die Kirchenspaltung in der “Hersteld Apostolische Gemeente in de Eenheid der Apostelen” in den Jahren 1946-1951 unter Berücksichtigung wissenschaftlicher Theoriebildung bezüglich Kirchenspaltungen* (= Beiträge zur Geschichte, Lehre und Leben der apostolischen Gemeinschaften Nr. 4). Bielefeld.
- Diersmann, E. 2011. ‘Ontstaan en ontwikkeling van de Hersteld Evangelische Apostolische Gemeente tegen de achtergrond van het conflict Van Oosbree-Smit’, in: *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* 1, 21-32.
- Diersmann, E. [2016]. ‘De beoordeling van de kerkscheuring van 1946 in officiële nieuw-apostolische publicaties door de jaren heen’. Lezing gehouden op 17 september 2016. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/,16-3/5, daarvan 3c. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Does, R.J.F. 2001. ‘In gesprek’, *De Stroom* 9, 4.
- Dunn, J. 2003. *Christianity in the Making I. Jesus Remembered*. Cambridge.
- Durnbaugh, D.F. 2005. ‘Jane Ward Leade (1624-1704) and the Philadelphians’, in: Lindberg, C. (Red.), *The Pietist Theologians*. Malden/Oxford/Carlton, 128-146.
- Eberle, M. 2009. ‘Christen an der Grenze – Die Lehre vom neuen Licht in Quellen’, in: Eberle, M. (Red.), *Aufbau, Ausbau, Trennungen. Die Entwicklung der apostolischen Gemeinschaften im ersten Drittel des 20. Jahrhunderts. Treffen in Netzkau 2009*. Nürtingen, 177-189.
- Eijnatten, J. van & Lieburg, F. van. 2005. *Nederlandse religiegeschiedenis*. Hilversum.
- Eisenbach, F. 2001. ‘Visionen bei Hildegard und heute’, in: Bäumer-Schleinkofer, Ä. (Red.), *Hildegard von Bingen in ihrem Umfeld – Mystik und Visionsformen im Mittelalter und früher Neuzeit. Katholizismus und Protestantismus im Dialog*. Würzburg, 7-11.
- Erbe, H.-W. 1928. *Zinzendorf und der fromme hohe Adel seiner Zeit*. Leipzig.
- Fehr, R. 2000. Brief aan de leiders van apostolische gemeenten in Europa van 31-1-2000.
- Flasch, K. 2010. *Meister Eckhart. Philosoph des Christentums*. München.
- Flikkema, B. 1993. *In de schaduw van de Mont Blanc, Henry Drummond 1786-1826*, Appingedam.
- Flikkema, B. [2016]. Presentatie historische bijeenkomst 2016, zie www.youtube.com/watch?v=5a_3O_JKKOg&feature=youtube. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Flusser, D. 2002. *Tussen oorsprong en schisma. Artikelen over Jezus, het Jodendom en het vroege Christendom*. Utrecht.
- Frank, J.W. 1998-2007. ‘Dominikus’, in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4e druk. Deel 2. Tübingen, 935-936.
- Funda, O. 1998-2007. ‘Böhmisch-mährische Brüder-Unität’, in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4e druk. Deel 1. Tübingen, 1789-1791.
- Gäbler, U. 2000. ‘Evangelikalismus und Réveil’, in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 27-84.

- Gahbauer' F.R. 1998-2007. 'Benediktiner/Benediktinerinnen', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4e druk. Deel 1. Tübingen, 1293-1295.
- Gallie, W.B. 1956. 'Essentially Contested Concepts', in: *Proceedings of the Aristotelian Society* 56, 167-198.
- Gelauff, G. 2011. *Want er komen andere tijden. Een toekomstverkenning naar Nederland en Het Apostolisch Genootschap in 2040*. Delft (= Dertiende Van Oosbreelezing).
- Gesangbuch der Brüdergemeine*. 1982. 2^e druk (1^e druk 1967). Hamburg, 674-690.
- Gestrich, A. 2004. 'Ehe, Familie, Kinder im Pietismus. Der "gezähmte Teufel"', in: Lehmann, H. (Red.), *Geschichte des Pietismus 4. Glaubenswelt und Lebenswelten*. Göttingen, 498-521.
- Geyer, I. 1998-2007. 'Beginen/Begharden', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 1214.
- Gezangboek der Hersteld Apostolische Gemeente*. 1921. Z.p.
- Glastra van Loon-Lipsius, M. & Smits, H. 2014. 'Geloven? Je weet het al! Interview met Bram Moerland', *De Stroom* 2, 4-7.
- Gössmann, E. 2001. 'Vision und Bibeldeutung bei Hildegard von Bingen'. In: Bäumer-Schleinkofer, Ä. (Red.), *Hildegard von Bingen in ihrem Umfeld – Mystik und Visionsformen im Mittelalter und früherer Neuzeit. Katholizismus und Protestantismus im Dialog*. Würzburg, 89-103.
- Goeters, J.F.G. 1995. 'Der reformierte Pietismus in Bremen und am Niederrhein im 18. Jahrhundert'. In: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 372-427.
- Goff, J.R. 1988. *Fields White Unto Harvest. Charles F. Parham and the missionary origins of Pentecostalism*, Arkansas.
- Goff, J.R. 2002. 'Charles Fox Parham', in: Burgess, S.M. (Red.), *The New International Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*. Grand Rapids, 955-965.
- Gordon, R.L. 1998-2007. 'Mystik III. Geschichtlich. 1. Griechisch-römische Antike', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1655-1656.
- Goud, J. [2002]. *Het morgenrood wekken. Over alledaags geloof en het andere van God*. Delft (= Derde Van Oosbreelezing).
- Groot, M. & Reurich-Tielrooij, A. 2001. 'Een manifestatie van liefde en verbondenheid', *De Stroom* 9, 12-15.
- Große Konkordanz zur Luther Bibel*. 1993. 3^e druk (1^e druk 1979). Stuttgart.
- Härle, W. 1998-2007. 'Apostolizität', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 653-654.
- Hagen, P., *Politicus uit hartstocht. Biografie van Pieter Jelles Troelstra*. Amsterdam 2010.
- Hahn, F. 1998-2007. 'Apostel', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 636-638.

- Hahn, H.-C. 1975. 'Theologie, Apostolat und Spiritualität der Evangelischen Brüdergemeine', in: Buytenen, M.P. van, Dekker, C. & Leeuwenberg, H. (Red.), *Unitas fratrum. Herrnhuter Studien*. Utrecht, 287-314.
- Halama, J. 2016. 'Die sozialetischen Implikationen der Lehre von Jan Hus', *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine* 75, 9-20.
- Ham, F. van den. [2018]. *een Brug* (sic). *Gedichten* (uitgegeven in eigen beheer z.j. z.p., beperkte oplage).
- Hamm, B. 2008a. 'Die Einheit der Reformation in ihrer Vielfalt. Das Freiheitspotential in den 95 Thesen vom 17. Oktober 1517', in: Hamm, B. & Welker, M. (Red.), *Die Reformation – Potentiale der Freiheit*. Tübingen, 29-66.
- Hamm, B. 2008b. 'Die Emergenz der Reformation', in: Hamm, B. & Welker, M. (Red.), *Die Reformation – Potentiale der Freiheit*. Tübingen, 1-27.
- Hamm, B. 2014. 'Liebe', in: Leppin, V, Schneider-Ludorff, G. e.a. (Red.), *Das Luther-Lexikon*. Regensburg, 384-385.
- Hannick, C. 1998-2007. 'Armenische Apostolische Kirche' in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 765-771.
- Harinck, G., Paul, H. & Wallet, B. (Red.). 2009. *Het gereformeerde geheugen. Protestantse herinneringsculturen in Nederland 150-2000*. Amsterdam.
- Hart, J. de, & Houwelingen, P. 2018. *Christenen in Nederland. Kerkelijke deelname en christelijke gelovigheid*. Sociaal en Cultureel Planbureau. Den Haag.
- Hauschild, W.-D. 1998-2007. 'Bischof, II Kirchengeschichtlich', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 1615-1618.
- Hauschild, W.-D. 1999. *Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte 2. Reformation und Neuzeit*. Gütersloh.
- Hauschild, W.-D. 2000. *Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte 1. Alte Kirche und Mittelalter*. 2^e druk, Gütersloh (1^e druk 1995).
- HAZEA 1933: *Gezangboek der Hersteld Apostolische Zending-Gemeente in de Eenheid der Apostelen in Nederland en Koloniën*. Z.p.
- Heer, J. de (Red.). 1933. *Zangbundel ten dienste van huisgezin en samenkomsten*. 13^e druk (1^e druk 1905). Rotterdam.
- Helderman, J. 1999. 'Gnostiek – een christelijke oorsprong?', in: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 75-84 (= VU-segmenten 5).
- Hendrich, J. 1932. 'Chybějící konec dopsal', in: Novák, J. (Red.), *Jan Amos Komenský. Jeho život a spisy [J.A.C. Zijn leven en zijn geschriften]*. Praag.
- Hendrich, J. 1937. 'Comenius in Nederland', in: *De grafkapel van Johannes Amos Comenius te Naarden, haar glorie, vernedering en vernieuwing. Op last van het Ministerie van onderwijs en volksontwikkeling te Praag uitgegeven ter gelegenheid van de plechtige opening der grafkapel op 8 mei 1937*. Praag.
- Herrmann, K. 1998-2007. 'Mystik III. Geschichtlich. 2. Jüdische Mystik. a) Antike', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1656-1657.

- Herrnhuter Gesangbuch 1741: Herrnhuter Gesangbuch. Christliches Gesang-Buch, der Evangelischen Brüder-Gemeinen von 1735 zum drittenmal aufgelegt und durchaus revidirt. Zu finden in obbesagten Gemeinen.* 1741. Reprografische herdruk in: Beyreuther, E., Meyer, G. & Meyer-Hickel, G. (Red.). 1981. *Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Materialien und Dokumente.* Serie 4, deel 3, 1-3. Hildesheim/New York.
- Hilsch, P. 1998-2007. 'Hus, Johann(es)', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft.* 4^e druk. Deel 3. Tübingen, 1961-1963.
- Hippenmeyer, C. e.a. 2002. *Montmirail. Evolution d'un site* (= Nouvelle revue neuchâteloise, nr. 74-75). Neuchâtel.
- Hirs, W. 2009. *Alom Schepping.* Baarn.
- Hirs, W. 2018. *Het levende woord. Een reflectie op Bewogen woorden en Alom Schepping.* <http://www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/>, 18-4. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Hof, W.J. op 't. 1994. 'Gereformeerde piëtisten. Opposanten én geestverwanten van de doopsgezinden', *Doopsgezinde bijdragen. Nieuwe reeks* 20, 83-128.
- Hof, W.J. op 't. 2005. *Het gereformerd piëtisme.* Houten.
- Holslag, A. 2010. *In het gesteente van Ararat. Een onderzoek naar de relatie tussen collectief geweld en identiteitsvorming in de Armeense gemeenschap.* Soesterberg.
- Hornig, G. 1998. 'Lehre und Bekenntnis im Protestantismus', in: Benrath, G.A. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 3. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Ökumenizität.* 2^e druk (1^e druk 1984). Göttingen, 71-287.
- Horstmann, M. 1998-2007. 'Mystik VII. Hinduistische Mystik'. In: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft.* 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1679-1681.
- Horstmanshoff, M. 2011. *Bewogen woorden. Klein apostolisch woordenboek.* Baarn (met foto's van Wil Werner).
- Horstmanshoff, M. (Red.). 2013. 'Geloof in uzelf!' *De betekenis van apostel J.H. van Oosbree (1862-1946) in context.* Delft (= Veertiende Van Oosbreelezing door Brand, B., Bremmer, J. & Wiegman, B.).
- Horstmanshoff, M. 2019. 'Oog in oog'. *Over Paulus' Eerste brief aan de Korintiërs en de apostolische traditie.* Utrecht (= Elfde Van Oosbreelezing).
- Hunink, V. 2005. *De Regel van Augustinus.* Amsterdam.
- Jakubowski-Tiessen, M. 1995a. 'Der Pietismus in Dänemark und Schleswig-Holstein'. in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert.* Göttingen, 446-471.
- Jakubowski-Tiessen, M. 1995b. 'Der Pietismus in Niedersachsen', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert.* Göttingen, 428-445.
- Janknegt, D. [2014]. *Geloven binnen en buiten verband. Godsdienstige ontwikkelingen in Nederland. Een analyse van het rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau van mei 2014,* www.vanoosbreestichting.nl/artikelen//1210140/1393773/15.2_Janknegt.pdf. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.

- Janowski, J.C. 2000. *Allerlösung. Annäherungen an eine entdualisierte Eschatologie. Band 1.* Neukirchen 2000 (= Neukirchener Beiträge zur Systematische Eschatologie. Band 23).
- Jansen-de Bos, I., Mallon, C. & Donders-Lindeboom, K. 2013. “Wezenlijk bijdragen aan de samenleving”. Interview met Albert Wiegman’, *De Stroom* 7, 24-26.
- Jensma, G. 2010. ‘Wat mail ik Stu? Over New Age, Ancient Wisdom en de houding van de onderzoeker’, in: Kroesen, J., Kuiper, Y. & Nanninga, P. (Red.), *Religie en cultuur in het hedendaagse Nederland. Observaties en interpretaties.* Voor Jan Bremmer. Assen, 55-61.
- Jochems, J. 1939. *De catechisatie-arbeid; I Oude Testament; II Nieuwe Testament.* Amsterdam.
- Jong, J.J.P. de. 2015. *De terugtocht. Nederland en de dekolonisatie van Indonesië.* Amsterdam.
- Jonge, H.J. de. 1986. ‘Erasmus’ Method of Translation in his Version of the New Testament’, in: *Technical Papers for the Bible Translator*, 37.1.
- Just, J. 2016. ‘Jan Hus in der alten Brüder-Unität’, in: *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine* 75, 21-32.
- Kalsky, M. 2015. *Het realistisch idealisme van een ‘nieuw wij’.* Delft (= Vijftiende Van Oosbreelezing).
- Kamp, J. van de. 2012. ‘Op verzoek van vromen vertaald’. *Duitse vertalingen van gereformeerde stichtelijke lectuur 1667-1697 en de rol van netwerken*, Zoetermeer (populair wetenschappelijke bewerking van zijn dissertatie: “*auff bitte und einrahten etzlicher frommen Menschen ins hochteutsche ubersetzet*”. *Deutsche Übersetzungen englischer und niederländischer reformierter Erbauungsliteratur 1667-1697 und die Rolle von Netzwerken*, Amsterdam 2011, manuscript).
- Kasboek 1968. Jaarboek van de kring van apostolische studenten.* Z.p.
- Kasboek 69 (sic). Jaarboek van de kring van apostolische studenten.* Z.p.
- Kemper, H.G. 1991. *Deutsche Lyrik der frühen Neuzeit 5/1. Aufklärung und Pietismus.* Tübingen.
- ‘Kerken’ 2009: ‘Kerken: geen energie steken in verschillen’. In: *Nederlands Dagblad* 30-1.
- Kiefer, R. 2003. *Die Geschichte der Neuapostolischen Kirche und der apostolischen Bewegung überhaupt.* Vortrag. Tagung: “Religiöse Gemeinschaften” Evangelische Akademie Hofgeismar. 18. März 2003. www.nak.de/download/tagung_hofgeismar.pdf. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Kielman, R.H. 2017. *In het laatste der dagen. Eindtijdverwachtingen in Nederland op de drempel van de moderne tijd (1790-1880).* Delft.
- Klein, A. 1993. ‘Apostelgemeinden’. In: *Lexikon für Theologie und Kirche.* 3^e druk. Deel I. Freiburg/Bazel/Rome/Wenen.
- Klene, P. [2016]. Opening historische bijeenkomst 2016, www.youtube.com/watch?v=skv6wa3OJes&feature=youtu.be. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Klijn, A.F.J. 1981-1983. *Apostolische vaders 1 en 2.* Kampen.
- Knox, R.A. 1950. *Enthusiasm. A chapter in the history of religion.* Cambridge.

- Köpf, U. 1998-2007a. 'Mystik III. Geschichtlich. 3. Christliche Mystik. a) Alte Kirche und Byzanz', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1659-1663.
- Köpf, U. 1998-2007b. 'Mystik III. Geschichtlich. 3. Christliche Mystik. b) Mittelalter bis Neuzeit', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1663-1672.
- Köpf, U. 1998-2007c. 'Waldenser', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 8. Tübingen, 1272-1275.
- Kohn, L. 1998-2007. 'Mystik VIII. Daoistische Mystik', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1681-1682.
- Komen, G.J. 2001. *Lente in de broeikas. Rede, uitgesproken op 19 januari 2001 naar aanleiding van de benoeming tot bijzonder hoogleraar in de Dynamica van het Klimaat aan de Universiteit van Utrecht*. Utrecht.
- Kooi, C. van der. 1999. 'Christelijk geloof en gnostiek. Enkele opmerkingen', in: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 85-94 (= VU-segmenten 5).
- Koran, De. 1990. Leemhuis, F. (Vert). 4^e druk (1^e druk 1989). Houten.
- Korteweg, T. 2004. 'Origin and early history of the apostolic office', in: Hilhorst, A. (Red.). 2004. *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 1-10 (ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf).
- Krikorian, M.K. 2007. *Die armenische Kirche. Materialien zur armenischen Geschichte, Theologie und Kultur*. 2^e druk, Frankfurt am Main.
- Kuhlen, P. z.j. *Aktenaufzeichnungen über die Gründe meines am 25. November 1950 erfolgten Rücktritts als Stammapostelhelfer und Nachfolger im Stammapostelamte*. Z.p.
- Kuijer, G. 2007. *Het doden van een mens*. Amsterdam.
- Laasonen, P. 1995. 'Der Pietismus in Finnland im 17. Und 18. Jahrhundert', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 523-541.
- Lächele, R. (Red.). 2001. *Das Echo Halles. Kulturelle Wirkungen des Pietismus*. Tübingen.
- Lammertsma, A. 2017. *De apostolische beweging: een overzicht van de herkomst van het liedgoed en het gedachtegoed tussen 1826 en 1946*. Mei. http://www.vanoosbrestichting.nl/1210140/1630804/lammertsma_boek_170506.pdf. Voor het laatst gezien op 23-07-2019.
- Lao Zi. 2015. *Daodejing/De Weg, de Kracht*. Pinxteren, H. v. (Vert.). Cothen.
- Lehmann, H. 2000. 'Die Neue Lage', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 1-26.
- Leppin, V. 1998-2007. 'Tauler, Johannes', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 8. Tübingen, 96-97.
- Leppin, V. 2001. 'Tauler, Johannes', in: Krause, G. & Müller, G., e.a. (Red.), *Theologische Realenzyklopädie XXXII*, Berlin/New York, 745-748.

- Leppin, V. & Schneider-Ludorff, G. (Red.). 2014. *Das Luther-Lexikon*. Regensburg (met medewerking van Klitzsch, I.).
- Liddell, H.G. e.a. 1996. *Greek-English Lexicon*. 9^e druk met supplement uit 1996 (1^e druk 1843). Oxford.
- Lohse, B. 1998. 'Dogma und Bekenntnis in der Reformation: Von Luther bis zum Konkordienbuch', in: Lohse, B. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 2. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Konfessionalität*. Göttingen, 1-166.
- Lourent, J.W.A. 1997. *Friedrich Schleiermacher. Een denker in twee dimensies. De soteriologie in de 'Reden über die Religion' en in 'Der christliche Glaube.'* Kampen (diss.).
- Luther, M. 1520. 'Von der Freyheytt einisz Christen menschen'. Wittenberg 1520. In: *D. Martin Luthers Werke. Kritische Gesamtausgabe* (Weimarer Ausgabe), deel 7. Weimar 1966, 12-38 (Fotomechanische herdruk van de uitgave Weimar 1897).
- Luther, M. 1545. 'Der erste Teil von "Ein Sendbrieff D.M. Luthers. Von Dolmetzchen und Fürbitt der Heiligen. M.D. XXX"'. [Wittenberg], in: Luther, M., *Die gantze Heilige Schrift Deudsch 1545, Aufs new zugericht*. Reprografische herdruk: Volz, H. & Blanke, H. (Red.). 1972. München. Anhang, 242*-249*.
- Luttikhuizen, G.P. 2004. 'Witnesses and Mediators of Christ's Gnostic Teachings', in: Hilhorst, A. (Red.). *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 104-114 (ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf).
- MacDonald, G.T., 'Erkenntnistheoretische Deutung der Erfahrung durch Johann Walch (1693-1775)', in: Soboth, C. e.a. (Red.), *Aus Gottes Wort und eigener Erfahrung gezeigt'. Erfahrung – Glauben, Erkennen und Gestalten im Pietismus*. Halle 2009, 61-68.
- Mai, C. 2012. 'Auf den Spuren der Väter – Die Geschichte der Acta Unitatis Fratrum', in: *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine* 67/68, 1-14.
- Marchesches Gesangbuch 1731. Marchesches Gesangbuch. Sammlung / Geist- und lieblicher / Lieder, Eine grosse Anzahl / der Kern-vollesten / alten und erwecklichsten neuen / Gesänge / enthaltende, / Dritte sehr vermehrte und gebesserte Auflage, / Nebst einer Vorrede des EDITORIS, / worinnen die Ordnung der Titel / und zugleich / Eine ziemlich deutliche Einleitung / in das gantze / Geschafft der Seeligkeit / zu befinden. / Herrnhuth/Görlitz. Fotomechanische herdruk in: Beyreuther, E. e.a. (Red.). 1980. Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Materialien und Dokumente. Serie 4, deel 2.1 en 2.2. Hildesheim /New York.*
- Meester, A. z.j. *Een aanvullend licht op oude wegen*. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/, 15.1. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Meyer, D. 1995. 'Zinzendorf und Herrnhut', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 5-106.

- Meyer, D. 2000. *Zinzendorf und die Herrnhuter Brüdergemeine. 1700-2000*. Göttingen (= Kleine Reihe Vandenhoeck & Ruprecht. Deel 4019).
- Meyer, D., Peucker, P. & Langerfeld, K.-E. (Red.). 2000. *Graf ohne Grenzen. Leben und Werk von Nicolaus Ludwig Graf von Zinzendorf*. Herrnhut.
- Moerland, B. 2008. *Schatgraven in Thomas. De oorspronkelijke betekenis van het Thomas-evangelie*. 3^e druk (1^e druk 2007). Amsterdam.
- Moerland, B. & Yperen, F. van. 2013. *Aankomen in openheid. Gnostiek als spiritueel pad*. <http://www.gnostiek.nl/boeken/gnostiekpad.pdf>. Voor het laatst gezien op 9-8-2019.
- Molnár, A. 1975. 'Die Böhmisches Brüderunität. Abriß ihrer Geschichte', in: Buytenen, M.P. van, Dekker, C. & Leeuwenberg, H. (Red.), *Unitas fratrum. Herrnhuter Studien*. Utrecht, 15-34.
- Mühlenberg, E. 1998-2007. 'Augustinus / I Leven', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 959-962.
- Mühlenberg, E. 1999. 'Dogma und Lehre im Abendland. Erster Abschnitt: Von Augustin bis Anselm von Canterbury', in: Andresen, C. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität*, 2^e druk (1^e druk 1982). Göttingen, 406-566.
- Mulisch, H. 1998. *De ontdekking van de hemel*. 20^e druk (1^e druk 1992). Amsterdam.
- Müller, D. 1998-2007. 'Katharer', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 4. Tübingen, 876-877.
- Müller, S. 2009. 'Sakramentale Handlungen an den Toten in der Apostolischen Gemeinde', in: Eberle, M. (Red.), *Aufbau, Ausbau, Trennungen*. Nürtingen, 190-227.
- Naerebout, F.G. & Singor, H.W. 2008. *De oudheid*. Amsterdam.
- NAK z.j.: *Gezangboek der Nieuw-Apostolische Kerk. Voor gebruik bij alle diensten in de nieuw-apostolische gemeenten. Nederlandse uitgave*. Frankfurt am Main.
- Neuapostolisches Gesangbuch z.j.: Neuapostolisches Gesangbuch. Notenausgabe. Zum Gebrauch bei allen Gottesdiensten der Neuapostolischen Gemeinden. Auf Beschluß der Apostelversammlung vom 27. Juli 1908 zu Frankfurt am Main ausgearbeitet und herausgegeben. Unveränderte 7. Auflage für gemischten Chor*. Leipzig [Erste uitgave 1910].
- Neuser, W. 1998. 'Dogma und Bekenntnis in der Reformation: von Zwingli und Calvin bis zur Synode von Westminster', in: Lohse, B. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 2. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Konfessionalität*. Göttingen, 167-306.
- Nielsen, S. 1951. *Der Toleranzgedanke bei Zinzendorf. 1. Teil. Ursprung, Entwicklung und Eigenart seiner Toleranz*. Hamburg.
- Niessen, E. & Westrenen, L. van. 1996. *Deel van het ondeelbare geheel*. Enkhuizen.
- Nieuwe Bijbelvertaling. www.nbv.nl. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Nipkow, K.E. 1998-2007. 'Comenius', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 2. Tübingen, 426-428.

- Nissen, P. 2005. 'Uitgedaagd om te getuigen van de Levende'. In: *De ruimte van Apostolisch Speling. Tijdschrift voor bezinning*. 4, 7-14.
- Nissen, P. 2011. 'Wat is er gebeurd met God in Nederland', *Vermoeden van het goddelijke Speling. Tijdschrift voor bezinning*. 2, 15-23.
- Noll, M.A. 2000. 'Evangelikalismus und Fundamentalismus in Nordamerika', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 465-531.
- Noller, M. 2012. 'Die Rezeption', in: *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine* 67/68, 15-29.
- Oberman, H. 1988. *Luther. Mens tussen God en Duivel*. Heyer, C.J. den (Vert.). Kampen. (Oorspronkelijk: Oberman, H., *Luther. Mensch zwischen Gott und Teufel*. Berlin 1982).
- Obst, H. 1976. 'Die "Theologie" Julius Fischers, des "Apostel Juda". Ein Beitrag zur Lehre und Geschichte christlicher Sondergemeinden im Rheinland', *Monatshefte für evangelische Kirchengeschichte des Rheinlands* 25, 181-196.
- Ohlemacher, J. 2000a. 'Evangelikalismus und Heiligungsbewegung im 19. Jahrhundert', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 371-391.
- Ohlemacher, J. 2000b. 'Gemeinschaftschristentum in Deutschland im 19. Und 20. Jahrhundert', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 393-464
- Ons Weekblad* 1950, nr. 9, 73-75; 1970, nr. 3 (in te zien op www.apgen.nl).
- Oort, J. van. 2004. 'The Paraclete Mani as the Apostle of Jesus Christ and the Origins of a New Church'. In: Hilhorst, A. (Red.), *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 139-157 (ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf).
- Oosbree, J.H. van. 1938. [*Weekbrief*] No. 48, 16 november. Amsterdam.
- Otten, W.J. 1999. *Het wonder van de losse olifanten, rede tot de ontwikkelden onder de verachters van de christelijke religie*. Amsterdam (eeuwfeest Schleiermacher).
- Perrin, N. z.j. www.Britannica.com. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Peucker, P.M. 1994. 'Das Diarium von Nikolaus Ludwig Graf von Zinzendorf, geschrieben während seiner Reise durch die Niederlande 1736', *Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis* 74, 72-122.
- Peucker, P.[M.]. 2000a. *Herrnhuter Wörterbuch. Kleines Lexikon von brüderischen Begriffen*. Herrnhut.
- Peucker, P.[M.]. 2000b. 'Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Übersicht der wichtigsten Lebensdaten', in: Meyer, D., Peucker, P. & Langerfeld, K.-E. (Red.), *Graf ohne Grenzen. Leben und Werk von Nicolaus Ludwig Graf von Zinzendorf*. Herrnhut, 1-9.
- Peucker, P.M. 2008. 'The Ideal of Primitive Christianity as a Source of Moravian Liturgical Practice', in: *Journal of Moravian History* 5 (2008).
- Pfeifer, M. 1998-2007. 'Benediktinerregel', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 1298.
- Pickel, G. 1910. 'J.E.G.L. und der Irvingianismus im Donaumoos', *Beiträge zur bayerischen Kirchengeschichte* 16, 49-71 en 97-121.

- Pivec, H. z.j. *De dwaling van de 'New Apostolic Reformation'*, www.weesalert.be/artikelen/A0027-1.pdf. Voor het laatst gezien op 24-07-2019. De voetnoten bij dit artikel zijn te vinden in de oorspronkelijke Engelse versie: www.apologeticsindex.org/2977-new-apostolic-reformation-overview. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Pleij, H. 2016. 'Gefolterd door verlangen. 2016 Erasmusjaar'. in: *Trouw* 13-2, Letter & Geest, 4-7.
- Quispel, G. 2004. *Het Evangelie van Thomas*. Amsterdam.
- Radtke, B. 1998-2007. 'Mystik VI. Islamische Mystik', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 5. Tübingen, 1677-1679.
- Redgate, A.E. 1998. *The Armenians*. Oxford.
- Reichel, H. 1991. 'Die Anfänge der Brüdergemeine in der Schweiz mit besonderer Berücksichtigung der Sozietät Basel', in: *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine* 29/30, 49-123.
- Ritsema, B. 2011. *Stappenplan met te veel stappen*. 5 februari. <http://nrcboeken.vorige.nrc.nl/recensie/stappenplan-met-te-veel-stappen>. Gezien op 30 juni 2014. Op 24-07-2019 niet meer gevonden.
- Ritter, A.M. 1999. 'Dogma und Lehre in der alten Kirche', in: Andresen, C. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität*, 2^e druk (1^e druk 1982). Göttingen, 99-283.
- Röbbelen, I. 1957. *Theologie und Frömmigkeit im deutschen evangelisch-lutherischen Gesangbuch des 17. und frühen 18. Jahrhunderts*. Göttingen (Diss. Göttingen 1954).
- Roloff, J. 1978. 'Apostel/Apostolat/Apostolizität'. In: Krause, G. & Müller, G., e.a. (Red.), *Theologische Realenzyklopädie*, deel 3, Berlijn/New York, 1978, 430-483.
- Roßteuscher, E.A. 1885. *Der Aufbau der Kirche Christi auf den ursprünglichen Grundlagen – Eine geschichtliche Darstellung seiner Anfänge*. Z.p. <http://www.apostolische-geschichte.de/sgotzai.php>. document nummer a-2000. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Roßteuscher, E.A. 2007. *Hymnologium. Eine Sammlung der besten Lieder und Lobgesänge aus allen Jahrhunderten der Kirche. Mit beigefügten Melodien*. Ed. A. Ostheimer. Nürtingen (herdruk van de uitgave Berlijn 1859 (= Kaiser Musikbücher. Reihe Liturgica. Band 1). Berlijn).
- Scherpenisse, J.G. 2011. *Berlijn 1943-1945: Zwart op Wit. Memorandum van een Waterman*. Bilthoven (uitgegeven in eigen beheer in een beperkte oplage. In te zien in het archief van het Apostolisch Genootschap).
- Scheuerl, H. & Schröer, H. 1989. 'Comenius', in: Krause, G. & Müller, G., e.a. (Red.), *Theologische Realenzyklopädie* deel 8, Berlijn/New York, 164-169.
- Schmidt, M.A. 1999. 'Dogma und Lehre im Abendland. Zweiter Abschnitt. Die Zeit der Scholastik', in: Andresen, C. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität*, 2^e druk (1^e druk 1982). Göttingen, 567-754.
- Schmolz, D. 2014. *Kleine Geschichte der Neuapostolischen Kirche*. Steinhagen.

- Schmucki, O. 1998-2007. 'Franziskus', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 3. Tübingen, 250-254.
- Schneider, H. 1982. 'Der radikale Pietismus in der neueren Forschung', in: *Pietismus und Neuzeit* 8, 15-42; 9 (1983), 117-151.
- Schneider, H. 1993. 'Der radikale Pietismus im 17. Jahrhundert', in: Brecht, M. (Red.), *Geschichte des Pietismus 1. Der Pietismus vom siebzehnten bis zum frühen achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 391-437.
- Schneider, H. 1995. 'Der radikale Pietismus im 18. Jahrhundert', in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 107-197.
- Schneider, H. 2000. 'Nikolaus Ludwig von Zinzendorf', in: *Gestalten der Kirchengeschichte, Deel 7. Orthodoxie und Pietismus*. Hg. von M. Greschat. Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz 1982, 347-372. (Opnieuw afgedrukt met de titel 'Nikolaus Ludwig von Zinzendorf als Gestalt der Kirchengeschichte', in: Meyer, D., Peucker, P. & Langerfeld, K.-E. (Red.), *Graf ohne Grenzen. Leben und Werk von Nicolaus Ludwig Graf von Zinzendorf*. Herrnhut, 10-29.
- Schneider, H. 2002a. 'Geheimer Brief-Wechsel des Grafen von Zinzendorf mit denen Inspirierten', *Unitas Fratrum. Zeitschrift für Geschichte und Gegenwartsfragen der Brüdergemeine*. 49/50, 213-228.
- Schneider, H. 2002b. 'Nachwort zu Arnolds "Erste Liebe"', in: Schneider, H. (Red.), Gottfried Arnold, *Die erste Liebe*. Leipzig, 187-208.
- Schouten, M. & Smit, H. (Red.). 2006. *De kolonie en dekolonisatie. Nederland, Nederlands-Indië en Indonesië*. Den Haag.
- Schrader, H.-J. 1989. *Literaturproduktion und Büchermarkt des radikalen Pietismus*. Göttingen.
- Schrama, M. 2006. *De regel van de liefde. Over volgelingen van Augustinus*. Kampen (= Spiritualiteit van het klooster, nr. 2).
- Schuyt, K. [2007], *Waar is de gemeenschap gebleven?* Delft (= Negende Van Oosbreelezing).
- Slavenburg, J. 1999a. *De geheime woorden. Een ontdekkingsstocht door vijftieng eeuwen gnosis*. 4^e druk. Deventer 1999 (1^e druk 1989).
- Slavenburg, J. 1999b. 'Gnosis'. In: Baarda, T. e.a. (Red.), *Het Evangelie van Thomas*. Zoetermeer, 60-66 (= VU-segmenten 5).
- Slenczka, R. 1998. 'Dogma und Kircheneinheit', in: Benrath, G.A. e.a. (Red.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 3. Die Lehrentwicklung im Rahmen der Ökumenizität*. 2e druk (1e druk 1984). Göttingen, 426-605.
- Slok 2000: Conceptbrief van J.L. Slok aan R. Fehr van april 2000.
- Slok z.j.: Slok, J.L., Reactie op het artikel 'Een aanvullend licht op oude wegen' van André Meester. <http://www.vanoosbrestichting.nl/artikelen/>, 16.1. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Smelik, J. 1997. *Eén in lied en leven. Het stichtelijk lied bij Nederlandse protestanten tussen 1866 en 1938*. Den Haag.
- Smits, P. z.j. *Verslag van de Historische bijeenkomst 1946-2016*, www.facebook.com/NAKHOLLAND/posts/895783260522278?_tn_ =K-R. Z.p.

- Smouter, K., <https://decorrespondent.nl/7473/500-jaar-geleden-begon-de-reformatie-nu-is-er-een-nieuwe-aan-de-gang/399365437449-027a1c29>, artikel van K. Smouter, de correspondent 31-10-2017. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Soboth, C. 2012. 'Vorwort', in: Soboth, C. & Sträter, U. (Red.), *Aus Gottes Wort und eigener Erfahrung. Glauben, Erkennen und Handeln im Pietismus. Beiträge zum III. Internationalen Kongress für Pietismusforschung 2009*. Halle, XIII-XXV.
- Sölle, D. 1970. *Fantasie en gehoorzaamheid. Toekomst en christelijke ethiek*. Hengel-Baauw, M.M. van (Vert.). 5^e druk. Baarn. (oorspronkelijk: *Phantasie und Gehorsam. Überlegungen zu einer christlichen Ethik*. Stuttgart/Berlijn (1968)).
- Sölle, D. & Steffensky, F. (Red.). Z.j. *Politiek avondgebed*. In opdracht van de oecumenische werkgroep 'Politisches Nachtgebet' te Keulen, 4^e druk. Baarn (oorspronkelijk: *Politisches Nachtgebet in Köln*. Worp, T. van der (Vert.). Mainz 1969).
- Spangenberg, A.G. 1773-1775. *Leben des Herrn Ludwig Grafen und Herrn von Zinzendorf und Pottendorf*. [Barby]. Fotomechanische herdruk: Beyreuther, E. e.a. (Red.). 1971. *Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. Materialien und Dokumente*. Serie 2, deel 1-8. Hildesheim/New York.
- Staats, R. 1998-2007. 'Bekentnis III.1. Alte Kirche', in Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft*. 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 1249-1251.
- Statuten 1997: 'Stichting Het Apostolisch Genootschap te Baarn. Statuten', 4 april 1997.
- Steenhuis, P.H. 2015. 'Na de Bijbel het vaakst vertaald. Interview met H. v. Pinxteren', in: *Trouw. De Verdieping* 6-9, 6-7.
- Steiger, J.A. 1997. *Johann Gerhard (1582-1637). Studien zu Theologie und Frömmigkeit des Kirchenvaters der Orthodoxie*. Stuttgart (= Doctrina et Pietas. Abteilung I. Deel 1).
- Stoffels, H.C. 2017. *Het einde nabij en voorbij. Afscheidsoratie VU*. Amsterdam.
- Strien-van Milaan, M. E. 2018. *Weekbrief* voor zondag 11 maart 2018, nr. 8. Uitgave van het Apostolisch Genootschap, Baarn
- Stroosnijder, S. 2016. Verslag van de Historische bijeenkomst 1946-2016, *De Bazuin Sions*, oktober.
- Stuiver, J. 1995-1996. *Geroepen om vrij te zijn. Een pastoraal-psychologisch onderzoek naar de aantrekkingskracht van de charismatische beweging in Nederland als nieuwe religieuze beweging*. [Utrecht]. (Doctoraalscriptie pastorale psychologie aan de faculteit der godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Utrecht).
- Sudbrack, J. 2001. 'Einschätzung der Visionen auf der Basis der katholischen Theologie und mit Blick auf Hildegard von Bingen', in: Bäumer-Schleinkofer, Ä. (Red.), *Hildegard von Bingen in ihrem Umfeld – Mystik und Visionsformen im Mittelalter und früher Neuzeit. Katholizismus und Protestantismus im Dialog*. Würzburg, 21-46.
- Suurmond, J.J. 1989. 'Een introductie tot de charismatische vernieuwing', *Kerk en Theologie* 40, 33-50.
- Tang, M.J. 1982. *Het apostolische werk in Nederland tegen de achtergrond van zijn ontstaan in Engeland en Duitsland*. Den Haag.
- Tauler, J. [2015]. *De Preken*, Peter Freens (Red. Vert.), <http://taulerpreken.nl/>. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.

- Testimonium* 1836: [TESTIMONIUM, ENGLISH VERSION, TO THE PATRIARCHS, ARCH-BISHOPS, BISHOPS, AND OTHERS IN PLACES OF CHIEF RULE OVER THE CHURCH OF CHRIST THROUGHOUT THE EARTH, AND TO THE EMPERORS, KINGS, SOVEREIGN PRINCES, AND CHIEF GOVERNORS OVER THE NATIONS OF THE BAPTIZED](http://www.apostolische-geschiede.de/b-documents/b-001.pdf), [1836]. = <http://www.apostolische-geschiede.de/b-documents/b-001.pdf>. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Thiersch, H.W.J. [1849]. *Sechsendneunzig Thesen auf Verlangen meines Schwiegervaters aufgestellt den 20ten November 1849*. <http://www.apostolische-geschiede.de/sgotzai.php>, document nummer a-0075. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Thiersch, H.W.J. 1878. *Die Bergpredigt und ihre Bedeutung für die Gegenwart*. Augsburg, <http://www.apostolische-geschiede.de/sgotzai.php>, document nr. a-0057. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Thiersch, H.W.J. z.j. [Voordrachten] zie <http://www.apostolische-geschiede.de/sgotzai.php>, documentnummer a-2024. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Thomas a Kempis. 2003. *De navolging van Christus*, Wijdeveld, G. (Vert.), Geest, P.v. inleiding, vijfde druk, Kampen/Kapellen.
- Tigcheler, J. 2005. Bouwen op het fundament van apostelen en profeten. In: *De ruimte van Apostolisch. Speling. Tijdschrift voor bezinning* 4, 15-24.
- Uit den drang der liefde geboren* 1948: *Uit den drang der liefde geboren. Gedenkboekje. Verzameling van bijzonderheden en reisbeschrijvingen, verband houdende met het bezoek van onzen Apostel aan Indonesië*. Uitgave Hersteld Apostolische Gemeenten in Ned. En overz. geb. delen. z.p.
- Vacovský, A. 1975. ‘History of the “Hidden Seed”’, in: Buytenen, M.P. van, Dekker, C. & Leeuwenberg, H. (Red.), *Unitas fratrum. Herrnhuter Studien*. Utrecht, 35-54.
- Veen, M. van. 2012. *De kunst van het twijfelen. Sebastian Castellio (1515-1563): humanist, calvinist, vrijdenker*. Zoetermeer.
- Verheijen, L. 1967. *La règle de saint Augustin I. Tradition manuscrite*. Parijs.
- Vlaardingerbroek, M.T. 2014. *Moderne visie op het scheppingsproces. Op zoek naar scheppingsprincipes van zowel de ons omringende natuur als van de menselijke samenleving. In hoeverre kunnen de natuurwetenschappen ons daarbij helpen?* www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/, 5-1. Herziene versie (oorspronkelijk 2005). Z.p. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Waal, R. de, *Het apostolisch genootschap in de toekomst: humanistische overtuiging of beziend geloof*. <http://www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/>, 18-8. Z.p. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Wallmann, J. 1990. *Der Pietismus*. Göttingen (= Die Kirche in ihrer Geschichte. Deel 4, Lieferung O 1).
- Weigelt, H. 1995. ‘Der Pietismus im Übergang vom 18. zum 19. Jahrhundert’, in: Brecht, M. & Deppermann, K. (Red.), *Geschichte des Pietismus 2. Der Pietismus im achtzehnten Jahrhundert*. Göttingen, 700-754.
- Weigelt, H. 2000a. ‘Die Allgäuer katholische Erweckungsbewegung’, in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 85-111.

- Weigelt, H. 2000b. 'Die Diasporaarbeit der Herrnhuter Brüdergemeine und die Wirksamkeit der Deutschen Christentumsgesellschaft im 19. Jahrhundert', in: Gäbler, U. (Red.), *Geschichte des Pietismus 3. 19. und 20. Jahrhundert*. Göttingen, 112-149.
- Weigelt, H. 2005. 'Löhe und die Herrnhuter Brüdergemeine', in: Litz, G., Munzert, H. & Liebenberg, R. (Red.), *Frömmigkeit – Theologie – Frömmigkeitstheologie. Contributions to European Church History. Festschrift für Berndt Hamm zum 60. Geburtstag*. Leiden, 707-718.
- Welker, M. 2008a. 'Die Botschaft der Reformation – heute', in: Hamm, B. & Welker, M. (Red.), *Die Reformation – Potentiale der Freiheit*. Tübingen, 67-90.
- Welker, M. 2008b. 'Sola scriptura. Die Autorität der Bibel in pluralistischen Umgebungen', in: Hamm, B. & Welker, M. (Red.), *Die Reformation – Potentiale der Freiheit*. Tübingen, 91-120.
- Wessels, A. 1995. *De Koran verstaan*. Kampen.
- Westra, L. 2002. *The Apostles' Creed. Origin, history, and some early commentaries*. Turnhout.
- [Wiegman, A.] 2014. *Weekbrief* voor zondag 17 maart 2014, nr. 9. Uitgave van het Apostolisch Genootschap, Baarn.
- Whitley, H.C. 1955. *Blinded Eagle. An introduction to the life and teaching of Edward Irving*. Londen.
- Willaert, F. (Red.). 1996. *Hadewijch. Visioenen*. Dros, I. (Vert.). Amsterdam.
- Willemse, J. 2006. *Anders kijken. Een breder zicht op menselijk gedrag. Theorie en praktijk van de systeembenadering* (1^e druk). Houten.
- Wilson, E. 1975. 'The Moravian Church in England and Ireland'. In: Buytenen, M.P. van, Dekker, C. & Leeuwenberg, H. (Red.), *Unitas fratrum. Herrnhuter Studien*. Utrecht, 119-143.
- Woldring, H.E.S. 2014. *Jan Amos Comenius. Zijn leven, missie en erfenis*. Budel 2014.
- Woldring, H.E.S. 2016. *De pansofie van Comenius. Zijn zoektocht naar allesomvattende wijsheid*. Budel.
- Woordenboek der Nederlandsche Taal* [1891];: <http://gtb.inl.nl/openlaszlo/my>. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Yperen, F. van. 2004. 'Ervaring of geloof', *De Stroom* 4, 28-29.
- Yperen, F. van. 2013. *Gnostiek en de apostolische cultuur*, februari, www.vanoosbreestichting.nl/artikelen, 13-1-b. Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Ysebaert, J. 2004. 'The Eucharist as a Love-meal (agape) in Didache 9-10, and its Development in the Pauline and in the Syrian Tradition', in: Hilhorst, A. (Red.). *The Apostolic Age in Patristic Thought*. Leiden, 11-27 (ook online: ixoyc.net/data/Fathers/616.pdf).
- Zager, W. [2009]. *Rudolf Bultmann als Mensch und Theologe. Vortrag, gehalten am 20. August 2009 in der St. Lamberti-Kirche in Oldenburg*, [www.kirche-oldenburg.de/fileadmin/Redakteure/PDF/Werner_Zager - Rudolf Bultmann als Mensch und Theologe.pdf](http://www.kirche-oldenburg.de/fileadmin/Redakteure/PDF/Werner_Zager_-_Rudolf_Bultmann_als_Mensch_und_Theologe.pdf). Voor het laatst gezien op 24-07-2019.
- Zangkoor. 2016. Apostolische Genootschap. Baarn.
- Zingeving in perspectief*. Commissie Zingeving van de Van Oosbreestichting. www.vanoosbreestichting.nl/artikelen/. Voor het laatst gezien op 25-07-2019.

- Zinzendorf, N.L. von. 1925. *Die Letzten / Reden / Unsers / HErrn und Heylandes / Jesu Christi / vor Seinem Creutzes-Tode, / Das 14. 15. 16. u. 17. Cap. S. Johannis / in sich haltend, und mit vielen / Anmerckungen und Schrifft-Stellen / erläutert, / Auch nunmehr auf vielfältige Erinnerung / guter Herten / Zur allgemeinen Erbauung überlassen / von /Nicolao Ludewigen, Grafen und Herrn / von Zinzendorf. / Franckfurth und Leipzig und Pottendorff.*
- Zinzendorf, [N.] L. von. 1735. *Teutscher Gedichte Erster Theil.* Herrnhut.
- Zinzendorf, L. von [1747-1748]. *PERI EAUTOU. / Das ist: / Naturelle / Reflexiones / über allerhand Materien, / Nach der Art, wie Er bey sich selbst zu denken gewohnt ist: / Denenjenigen / Verständigen Lesern, / Welche / sich nicht entbrechen können, über Ihn zu denken; / in einigen Send-Schreiben, bescheidenlich / dargelegt.* [Herrnhut]. Fotomechanische herdruk in: N.L. von Zinzendorf. *Ergänzungsbände zu den Hauptschriften. Bd. 4.* Ed. E. Beyreuther en G. Meyer. Hildesheim 1964.
- Zschoch, H. 1998-2007a. 'Augustiner-Eremiten', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft.* 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 970-971.
- Zschoch, H. 1998-2007b. 'Augustinerregel', in: Betz, H.D. e.a. (Red.), *Religion in Geschichte und Gegenwart. Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft.* 4^e druk. Deel 1. Tübingen, 971.